

Drooge Buckens:

In de schuur van Amore-fortis gedroogd:

Den nameloosen Quint-nars vergost,
Voor harer vuyler magen mond-kost.

Criminibus fictis, hæc Medicina valet. Ovid.

DOOR

MESTR

*Virtute proba Magistrum.
Justi fructus non perit.*

TOT UITRECHT,

Gedrukt Recht-uit in 't *brand-oly-steegjen*, schuyns over
Ruym-mond gietloogen, by de *wind-buyl* van *Tongerloo*,
ontrent de *goê-koop buckman henk*, naast *Waaresteyn*
van *loonen-burgh*, alwaar de *Roskam* van *straf-fort*
uit hangt, ten enden de straat der ellenden.

ANNO 1676.

Op d'hier onderstaande Figuurs verbeeldenis

Van

MEY – en – STER.

Tot den Vrager.

Naams verbeeldenis.
*Ey vraagd niet hoe ik hiet,
Die voor uw' oogen siet
In Mey en Ster te saam
Het hieten van mijn naam:*

Naams ont-knoopingh.
*Wilt gy dat ik se mell',
Ja sonder letter spell',
Knoopt Mey-en-ster te saam
Dan weet gy mijne naam.*

Vraagd iemand wien ik ben; een *doel-wit van quaê tongen,*
Tot weeringh veler Eer bewogen en gedwongen,
Wie veler Eer beweerd, heeft wel zijn tijd besteed,
Is sulks hier niet geschied, *a. 't is my van herten leet.*

a In magnis voluisse sat est.

Tot den wissen wijsen LESER:

* *Vitiis nemo sine nascitur; optimus ille,
Qui minimis urgetur.* Horat.

VAl ik, Heer Leser, wat te * langh, ik bid, my dat vergeef; het is niet, om dat ik tegens een vuylen *Ovensmond* van achterklap, daar aan geen zalf te strijcken is, (bysonder onbekend) sou willen geeuwen of gaapen; O neen! geensins, ik hou mijn penne daar te fier toe, mijn tijt, en inct te dier toe; ik schuur geen Moriaan, van *Megera* voort-gebracht, en op gequeeckt: Een vroom man komt int licht, en dan, als dan: Een kind des duysternis te rossen; is kaf en water dorssen: mijn wit en ooghmerk is, niet alleen, om elk, door *Quintnars* vuyt, dien vuylen aard van achterklap te toonen, maar oock, om met † vermaack en winst, ter zaligheid te wijsen en te leeren, de selvige als de pest, te schuwen en te weeren: als ick voor al verhoop en wensch, aan die met goede sin en meyningh mijn hier bygaande Rijm aandachtelijk uit lesen en nuttelyk onthouwen: blijvende hier meê by sluiting deses t'harer vreugd, en leeringh

Zoo knecht, als *Meyster*:

Poëten, willen of vermaaken,
Of voordelen des menschen saaken.

† *Aut prodesse volunt, aut delectare Poëtæ.*

Dus aan den * *Quint-nar*.

* *Huic ego vulgum
Errori simili cunctum in sanire docebo.* Plaut.

MIsschien sal ick te langh hier in mijn dicht u vallen,
Maar lieve *Quint-nar*, ach! Wat moogt gy doch al kallen?

Men heeld geen wond so haast, dien Hemel, en de aard,
 Ja zelfs de Hel verstinckt, en u ten neus invaard,
 Tot een verdiende straf; als u met recht toe wenschen,
 De Hellenars soo wel, als selver alle menschen:
 Geen quaat blijft ongestraft, * de maat, daar men meê meet,
 Na 't oude spreekwoord luyd, staat voor s'hands al gereet.

* *Quod quisque fecit, patitur, autorem scælus repetit.*
 Seneca.

A P O L O G I A

Aen Jan Alleman.

* Hoc scio, pro certo, quod si cum stercore ferto;
 Vinco, seu vincor; semper ego maculor.
*Dat weet ick sekerlijck, hoe meer den dreck geraackt,
 Of ick verlies, of win, hoe meer my vuyl gemaackt.*

HOor mensch! ik noem geen mensch, om geen mensch
 eer te stelen:

Ik volg het ampt mijns naam, om meesterlijk te helen,
 Ik weêr, soo ik best kan, het quaad, en leer het goed,
 „Wie niemants naam vermelt, aan niemants eer misdoet;
 Al wist ik *Quintnârs* naam, ik soume noch bedenken,
 Of ikse melden wou, ik mocht mijn sell'ven krenken,
 Want siet! wie vuylicken, of loogenaars aan haald,
 Word met den drek haars logens meest * betaald:
 „Men kan sulck' krom-houts niet verbuygen, min recht maken;
 „'t Is in haar boosen *a* aard, steeds liegen, en steeds laken.

a Naturam expellas furca, tamen usque recurret.

Dies roept vast elck, en seyde; gy haalt wat op uw' hals,
 't Is waar: weet gy waarom? om dat ik *waar* en *vals*
 Wil siften uit malkaar; het heelen past een Meyster;
 Dies geef ik elk daarom dees' hier by-gaande pleyster.
 Wie't *waar* en 't *vals* noyt ziften uit malkaar:
 Die weten noyt wat *vals* is, noch wat *waar*.

Aan den vuyl-mondigen Quint-nar.
Cujus omnis vertus in linguâ sita est. Salust.

EEn yder, die my kent, die weet wel wien ik ben;
 En wie u niet en kent, die kent uw' vuyle pen:
 Dies kefje te vergeefs: 't is maar pampier verquisten:
 Gy doet, als vuyl-baart deê, die achter 't net steeds visten;
 Gy waterdorst, en slijt uw' kostelijken tijt,
 Uw' eer, soo gyz' noch hebt, dan geen mensch looft het niit,
 Daar is geen eer, noch geen gewis by een te vinden,
 Wie nameloos, soo hy kon, elkx eer wel sou verslinden,
 Neen maar! geen logen heeft die magt; weet gy waarom?
 Dat sal u melden dees aanvolgende *daarom*:
 „*a* De waarheyd is maar *b* een, en sal maar een ook blijven,
 „Men maak' het so men 't maak, geen logen kan beklifven,
 Onthout wel wat ik seg, en wat ik heb geseyd,
 Hebt ghy eenigh eer in't lijf, of sught ter saligheyd.
 Neen vuylen stinckert, wegh! ghy stinckt voor God en
 menschen,
 Den Duyvel vreet u op voor borsten en voor pensen,
 Soo hy daar niet af walgt, 't sal meer sijn als gemeen,
 Voor my ick *c* walcher af, en schey soo van u heen:

A3

a Nulla vis major veritate vera.

b Unus Deus, una ratio, una veritas.

c Ego verum amo, verum volo mihi dici, mendacem odi. Plaut

Van u, ô loogenaar, eer dat uw' vuylen asem,
Met vuyler nevel-stanck, mijn weg-gaan hier bewasem.

'T is waar! ik schijn geraakt: maar na 't u dunkt alleen,
Doch vroegd gy 't yder een, gy vonter wis niet een,
Of 't waar van uwen *a.* aard, dat niemant sal ontkennen,
Gewent verdoemelijck te schelden, en te schennen:

„De waarheyd word verdruckt, maar nimmermeer verplet:

„Soo als *b.* den vromen wel geraakt; doch niet *c.* verset.

Nu liegt, en scheld weer dat je barst,

Ick bender voor geharrenast.

A P O L O G I A

Aen Jan Sul – Quintnars Capstock.

† *Otium pulvinar diaboli.*

't **I**S mijn vermaack en lust, het dichten en het schrijven;
Weet ghy waarom Jan Sul? om † leegheyd te verdrijven:
Daarom, laat my niet leeg, al wat gy schrijft en vrijft;
Dat neem ik aan voor lief, en voor mijn tijt verdrijf.
Ik heb, en houw, goe zul, gemeen iets met de Grooten;
Die aan geen valsch gerucht sich kreunen, noch oit stooten,
Wie nergens sich aan kreunt, sich selfs een Meester is;
Ja vrijd sich selfs van onlust, en onsteltenis.
Belangende mijn eer, dien sal ick wel behouwen,
Maar niet mijn selfs daarom verpijn'gen, noch benouwen:

a Populus nam stultus honores,

Sæpe dat indignis, & famæ servit ineptus. Horat.

b Ac si dura silex, aut stet Marpesia cautes. Virg.

c Non dignus Cæsaris ira.

Des werelds yd'le eer, gaat met de wereld heen,
 En 't eind des werelds is met 't *a.* leven van ons een,
 Haar grootste *b.* vreugds besit, sijn niet dan enk'le dromen;
 Die wel soo haast; en *c.* eer verdwijnen, als sy komen:
 Het is maar binnen ons, al 't geen iet schijnt of is:
 Naar elckx *d* opini leyd, leyd d'eers gestaltenis.
 Een yders vrolijkheyd, of on-gerustigheyd,
 Bestaat by kracht van waan, naar s' elk in d'hersens leyd:
 Hoor mensch! Wie 't *e.* effen in de wereld oit kan vinden,
 Dien sal ik van de Key van Amersfoort ontbinden.

Tot d'ongedoopten en nameloosen Quibus.

Dic nomen, aut tace asine. Menand.

WIst ik maar d'helft uws naam, ik sou uw mond haast snoeren,
 En maken gy de pen niet tegens my sou voeren:
 Had ik wat wits, ik had wel pit: maar wat ik schiet,
 Of niet, *den schuylende en treft, noch raakt men niet.*
 Gy hebt, ik staan het toe, wel tien voor uit in't schrijven;
 Maar evenwel sal ik u geensins schuldigh blijven,
 Schoon of gy naam'loos sijt; en in het duister staat,
 Ik sal u treffen met dien schicht uws eygen quaat,
 En klarelijk doen sien, uvv' vuiligheids uit spouwen:
 Dies snoert u mond, en wilt uw schriften t'huis behouwen,

A4

a Mors ipsa fatetur quantum sint hominum corpuscula. Boët.

b Nulla sors longa, dolor, ac voluptas,

Invicem cedunt, brevior voluptas. Horat.

c Pro superi! quantum mortalia pectora

Cæcæ noctis habent,

d Mundus opinionibus regitur.

e Nemo ab omni parte beatus.

Uw schriften! die den droes na Portugaal toe send,
 Verwondert gy? ik niet, 't is yder een bekend,
 Dat vuil by vuil moet sijn, dat *a* vogels eender veeren,
 Dat uws gelijcke *b* soort gemeen by een verkeerren,
 Ik segh dan, en ik sluit, wie nameloos yet schrijft,
 Dat eer, noch voordeel geeft, dien is, en blijft een diif.
 Daar by gewisseloos, en schaamteloos te roemen:
 Als een die selfs sig schaamt sijn eygen naam te noemen.

't Eerste dosijn

Drooge Buckens:

*Gebraden en gesoôn,
 Op den trant en toon:*

† *Sic sit in interitum lingua proterva tuum. Ovi.*

Soo moet 't hen al vergaan,
 Die valsche toonen slaan.

*Ha t'sa geeft vonk dan op den Labberdaan,
 Siet pleyn, siet vol courasy;
 Hy bleeckt, hy isser schuldigh aan,
 Dien rechten Jan-potasy.*

d' Eerste Bucken, of Wambas sonder mouw.

Vuyl-spreecker! wien gy sijt, gy steelt dat u niet hoord,
 Noch oyt weêr geven kunt, dies wenscht u elk gekoord
 Alwaar een dwars-hout rust op twee ter zye paalen,
 Soo mooght g'uw dievery met uwen hals betalen,

a Aves concolores simul volitant

Simile sibi simili gaudet. Terent.

b Detractores fures, & pestis Reipub. Cic.

‡ *Incipe Mænalios mecum meu tua versus. Virg.*

Echo. *Sic sit in interitum lingua proterda tuum.*
Soo moet 't hen al vergaan, die valsche toonen slaan.

De Tweede &c.

Vuyl-sprecker! 't geen gy spreeckt, dat stinckt, als
 achterklap;

Daar elk sijn neus voor sluit, en van u henen stapt:
 Niet vreemt! waar sulcken slag van bunsings sich vertonen;
 Dat yder daar voor vlied, en niemant by kan wonen.

Verwondert iemant nu, dat hy geen naam en heeft?
 s'En isser niet van noôn, voor die alleenigh leeft;
 „Wie steeds alleenigh leeft, en onbekent wil schrijven;
 „Die moet steeds nameloos, en on-gedoopt ook blijven.

Sic sit in interitum &c.

De Tweede &c.

Gy sijt, Jan gat, gewis een on-gedoopten: want
 In uw Gedicht sijt gy een nameloosen quant:
 Is niet dien spijker op het hoofd, wilt 't my vergeven,
 Of toont my uwen naam in uw Gedicht geschreven,
 Neen maar! dat magh niet sijn, om dat u meester Hans
 Niet dansen doe publijck dien aller dieven dans.
 „Hy doet voorsichtelijck, wie dat de plagen schuwd,
 „Daar hy geduuriglijk verschuldigt *a.* selfs voor gruw.

Sic sit in interitum &c.

De Derde.

Wy wandelen in't licht, gy vagebond int duyster;
 Gy steelt een yders eer, wy niemants lof, noch luyster,
 Wy schrijven int gemeen, gy Galgen aas onthaald,
 Dat met 't rood' sweet uws rugh alleen kan sijn betaald;

A5

a Multa miser timeo, quia feci multa proterve. Ovid.

Gy sijt een rechten dief, ruym waardigh om te hangen,
 Daar eerelijcke liên, naar wenschen en verlangen,
     Bysonder Beulman henck, wiens strop als is gereed,
     Om u te hangen worm, eer gy het selver weet;
 Op dat uw' blauwe tong, met al uw' blauwe dichten,
 Eerst door de strop geblauwd, in d'hel u t'recht betichten,
     Daar 't hellenaars gespuis, van uws gelijcke soort,
     Oplicken met haar tong den drek haars *a*, eige woord;
 En wat ick noch verswijg van all' uw' schobbejacken,
b Dien s'in het gloeyenste van d'helsen gloeid doen sacken,
c Daar elck met naar geluid van huilen en van kerr'men,
 Op rijmsche noten singt het eeuwige oh arm! Err'men.

Sic sit in interitum &c.

De Vierde.

Een Achterklappers tong, een verrickens geluid,
 Een Esels, en een uyls getier, in een gebruid,
 Dat maakt een hels musijk, 't geen d'hellenaars doen hooren,
 Als sy de snoye tongs met heete priems doorbooren,
     En den benijders noôn op 't uit- *d*. geteer'lijk
     Haars eygen huyd en vleysch, t'ellendig deer'lijk.

Sic sit in interitum &c.

De vijfde.

Gy pad-aas zijt, seyt elk, ge-aast, gefokt, gevoed,
 Met enkel padde-slijm, als eenen, die niet doet,
 Dan met eer-doodende fenijn elckx eer te dooden,
 Af-malende soo wel den goeden, als den snooden,

a Redit in autorem scelus. Senec.

b Hinc ex audire gemitus, et sæva sonare verbera. Virg.

c Ausi omnes immune nefas, ausoque potiti. Virg.

d Invidus alterius rebus macrescit opimis,

Invidia siculi non in venere tyranni. Horat.

Tormentum majus.

Ja selfs d'Oraenje stam, die met sijn tell'gen schut
 Dien heeten Oorlogs-vlam, soo tot gemeene nut,
 Als ten behoudenis van liiden, en van landen,
 Noch onlangs soo geruckt uyt's vyands klouwig' handen,
 Ik swijg, en seg niet meer, 't is *Wilhem* dien ons redt,
 't Is *a. Willem!* *Wilhem* ist! die 's vyands macht verset,
 Door d'oude trouwe deugd sijns oude Stam gedreven,
 God gun, wensch ik, hy lang naar eigen wensch mag leven;
 Maar schoon gy, schur! u vuil weer op te dweilen soekt,
 Uw pen die is, en blijft, by yeder doch vervloekt,
 Uw' pen! dien op uw' tong hier na *b.* gegloeid sal schrijven,
 Dat nameloose quants, soo loog'naars sijn, als diiven.
 Ha fun! bestraft de fout alleen, maar niet den mensch,
 Soo doet gy wijselijk, en recht naar yders wensch:
 Ik heb wel meê voor dees geschreven en gevreven,
 Gehekeld, en gerost; maar niemands naam mijn leven,
 Alsm'in mijn *Doolenbergh* en *Key-klucht* vinden sal,
 Al waar ik selfs begeer voor eerst, en ook voor al,
Niemand genoemt, niemant gedeerd:
Laat u dit zijn van my geleerd;
 Van my, die 't leeren past, al waar ik selfs een *Meyster*,
 En nochtans niet en ben, als maar door dese pleyster,
 Met heelsaam zalf gesalft voor dien u vuyle stink-wond,
 Gekomen uyt het vuil uws eygen snoode klink-mond,
 Vergiftigt door 't vergift der adderen en slangen,
 Die men naar uwe dood sal om uvv graf doen hangen,
 Tot teeken uwer daân, en eieren uvv blasoen
 Met padde-stoels ronsom; doorstrikt in een Festoen

a Manibus date lilia plænis.

Purpureos spergam flores.

b Non mihi si centum linguæ, sint ora quæ centum!

Ferrea vox, possem scælorum comprehendere formas. Virg.

Van swarte Drake-tongs: met kruyden en met bloemen
 Van alderhand vergif, by niemand niet te noemen:

Soo slijmig schadelijk, soo doodelijk vergift,

Als Lucifer daar van had op uw tong begift.

Ik seg dies weêr als voor, ik heb wel meê voor desen,

Van Klaes en Knelis Oom de fouten aangewesen.

Ja smheet, en smijt als noch, een knuppel in 't gemeen,

En deyl mijn buckens om, aan dien het raakt alleen:

Maar niet, dat ik vervloek, en haat, *toenamelijk*;

Alleen in 't gros, dat niemand raackt, *voornamelijk*.

Hier op dan weer als eer,

Tot weeringh mijner leer:

Soo ik hier iemand raak, daar heel of half wat an is:

Dat treck' hem niemand aan, als die de rechte man is.

Sit procul a nobis obscæna licentia linguæ. Ovid.

De sesde Bucken.

Segh vuylen stinckaart! seg, hoe vaart gy met die lucht

Uws achterklaps gedicht? by elck te vuyll berucht,

Wilt gy dat ik het seg? gy stinkt als Plutoos krenge,

Die sulke tongs met gal, met myrrh' en edik mengen,

Waar eenig vuil mond oyt sijn eersten intreê doet,

Ter plaatse daar hy lyd; en eeuwich lijden moet.

Dus wil met u vergift, gequijld van d'helsche padden,

(Verswijgende uwen naam) geen *a*. Heeren meer bekladden.

Wie nameloos iet schrijft, die toont voor waar en wis,

Dat hy sich schuldigh kent aan sijn getuigenis.

Waar van geschreven staat, *quaad-doenders 't licht steeds myen*,

Om dat haar quaat, van elk gehaat, geen lucht kan lyen,

a Homines mali sunt, qui optimis dicunt male. Plaut.

Raack nu, door dit vermaan; de gal niet uit uw balgh,
Soo raakt gy wis eerstdaags op rad, of aan de galgh.

Sic sit in inieritum &c.

De sevenste.

Ik moet u noch al voorts met buckens hier wat spijsen;
Gy mooghter voor u mond, de beste vry uit kiisen,
Al vallense wat hart, mijn buckens sijn weer droogh,
En geefse u voor niet, alleen ik maar beoogh,
Om u, om yder een, te wijsen en te leeren,
Dat m'alle achterklap moet schuwen en afweeren:
Als d' welk alleen maar maakt dats' uwen naam ontluisterd,
En daarom ook niet vrent; dat u naam is verduisterd.
„Hy is geen name waart, by wien geen deugd, noch eer is,
„En niet vertoont, als 't geen van eene vuile veer is.

De achste.

Noch moet ik u voor al beschrijven en aanwijzen,
Hoe d'achterklapper word beschreven by de wijsen.
Hy is een galgen-brok en schur, een vagebond,
Niet meer als Duyvels brood, dat uyt een vuile grond
Op eenen nacht voort komt; wie met sijn snoode schriften
Oyt iemands naam en faam besoed'len en vergiften.
Een monster opter aard, een Acheronsche pad,
Vol goddeloos fenijn, beseten en beklad:
En, dat noch erger is, een Duyvels kind geheten;
Een lillend' adders tong: met helschen stank beseten;
Voorts, wat ik noch verswijg, een guit der guiten guit,
Die nergens in en magh, en over al moet uit.

Sic sit in inieritum &c.

De negenste.

Weg vuylen stinckaart, weg! gy stinkt van achterklap,
Die gy door uwen mont, soo vuyt, als valsch uit-lapp':
Ik weet ik niet en mis, doet uwen neus maar open,
Gy sulter selfs gevvis van gruwen, en weg lopen.

Sic sit in interitum &c.

De tienste.

Wat dienter meer geseyt? om niet te lang te maken,
Soo veel helaas! soo veel! als ik niet aan kan raken,
Wie helpt my uyt den stank? van't achterklaps geluid,
Waar voor ik vast geloof, dat Lucifer voor sluit
De poorten van sijn Hof, om sich daar van te vrijden,
Waar d Helse bunsings selfs voor vluchten, en voor vliiden.

Sic sit in interitum etc.

De elfste.

Ik moet van d'achterklap, voor't laatst u dit voor *a.* houwen,
„Wie goeden raad naar volgt, en sal het noyt berouwen.
Al vvat van acht'ren klinkt, dat stinkt en ruikt als drek,
Dus mijd den achterklap, dat vuil geluid uws bek.
Wie dat haar eygen selfs, met oorelof, beschijten,
Die moeten selfs haar drek, met oorelof, geniiten.
Nu g' in uw' melk dan schijt, ook selfs de brocken vreet:
Soo weetje watje doet: soo vweetje vvat eet.

Risum teneatis amici? Terent.

De tvvaalfste Bucken,

*En minder kon ik niet gesooden, en gebraên, als een
douzijn vereeren.*

Dus dan, noch eenen gang, en dat sal 't laatste vvesen,
Dat ik u *Quintnar* sal verveelen met meer lesen:

*a Nemo adeo ferus est, qui non mitescere possit,
Si modo culturæ præsentem accommodet aurem.* Horat.

Noch eenen gang, zeg ik: dan bruid den *schuurheer* heen,
 U latende met dien uw' vuilen stank alleen.
 Mits dat gy my alleen maar antwoord b'lieft te geven
 Op 't geen ik vraags-gewijs, als volgt, hier heb geschreven.
 Waarom schuwt gy uvv' naam te brengen in het licht?
 Gietloogen vvie gy zijt van 't Goddeloos gedicht?
 Wilt ghy dat ik het zeg? *quaad-doendert 't licht steeds schuwen*,
 Om dat s' haar eygen quaad soo schroomen, alsse gruvven.
 Soo immer d'Heyl'ge Schrift, als noch waarachtigh is;
 Waar geene Meesters leer in 't minst by t'achten is.
Qui malè agit, odit lucem.
 Quaad-doenders't licht steeds schuvven.

Gelardeerde Buckens.

Wil iemand d'eygenschap eens achterklapper vveten?
 Hy is een mensch vol nijds, vol vuyligheys beseten.
 Een bunsingh op der aard, een Phlegetòns gedrocht,
 Van Proserpijn geteeld, van d'Hel-hond op-gebrocht:
 Een keffend' hond gelijk, al keffende gebooren,
 Soo als men daag'lyks uit duidelijk kan hooren
 Aan 't keffende Gedicht: soo rymeloos van rym,
 Als goddeloos gepropt vol achterklapschen slym;
 Met een woord al geseyt; daar ik hier meê wil sluiten,
 Om langer niet mijn tijd te hangen aan die guiten,
 Een achterklapper is een valsche loose linckaart,
 Na't achterklapse vvoord, een rechten vuilen stinckaart:
 Een loogenaar, een fun, een beest, en vvat ick noch
 Versvvijgh, van *Cerebrus* een uit-gespogen spogh,
 't Geen selfs de Nicker kiest om tongen meê te natten,
 Wanneer hy iimands eer vvil eerloos uit doen spatten

*Aan 't kind der duysternis,
By wien geen luyster is;*

*Maar loogens sonder end,
Aan yder een bekend.*

Ik weet wel loogenaar, dat gy vol nijd, vol gal,
Met loogens op-gepropt, met loogens over al
My te bekladden zoekt, om dien uw' naam te houwen,
Maar daar voor moet ik nu dit wambas sonder mouwen,
Toe-paffen voor uw' tongh, die niet dan adders spoud,
En spouwen sal soo lang het helsch gedrocht noch houd
Uw g'wissen in sijn macht, en lichtelijk sal houwen,
Tot dat gy eens uw' geest van acht'ren uit sult spouwen,
Met all' het vuyl uws tongh, waar door gy sijt berucht,
Dat all' uw' woorden sijn besoodelt met een lucht,
Dien u de naam beschikt van loogenaar te wesen,
Doch van geen mensch, als van den droes alleen gepresen;
Daar gy voor varen sult met uws gelijcke soort,
Gehangen met uw tong aan d'Acheronsche poort,
Dien duisend Nickers daags geduurig aan beseyken,
En op haar heeten gloeyd voor eeuwiglijk daar bleyken.
't Is goed, gy my wat besig houd; en gaande maakt:
Al sijt gy onbekend, gy soo niet van my raakt.
Ik sal op uwen mond thans leggen sulk een pleyster,
Dat gy gevoelen sult dat sy komt van een Meyster,
Of betert u *a.* by tijds, wie sich in tijds beraad,
Die volgt waar in sijn heyl, sijn eer, sijn vvelvaar staat;
Doch wilje na geen raad, of *b.* na vermaning luist'ren,
Soo denkt vry datmen u in't dolhuys haast sal kluist'ren,
Alwaar gy leggen sult, bejouwt van ieder een.
Niet vreemt het *c.* quaad-doen springt den quaden voor haar
scheen.

a. Tandem te recipe ad meliorem frugem. Terent.

*b. Qui nec ipse sapit, nec credit recta menti,
Nulla in parte est utilis. Plaut.*

c. Male merenti, per erit. Plaut.

Op des zelfs vuyl mondigens eygen woorden.

Gy bent, dat gy niet schijnt, gy schijnt niet, dat gy bent:
 't Is waar, dies van geen mensch, als van den droes bekend,
 Om dat gy nameloos te vryer moche dichten,
 Beducht, men u bekend, naar Eng'lenburg mogt lichten.

Sprottinghs Toe-gift.

Vraagd gy my Quint' nar? wat uw' naam van *quintnar* spelt,
 Zet *Quint*, en *nar* van een, soo sietje watse spelt,
 Zoo weetje watse meld, soo hoorje watse geld.

Ey teekend dese kaats.

Vraagd gy my vorder noch? wat een vuilspreeker is?
 Wildgy dat ick het seg? een loogenaar, dat 's wis:
 Een lands verderf, een damp van d'helse duisternis.

En dese niet vergeet.

Wie immer quijlen, neen! ik meen pasquillen maken,
 Die zijn haar zelfs verdriet, zy quijlen en zy braken,
 Haar eygen vuilen stank, daar yder een af gruuwt,
 Ja zelfs het Nickerschap voor heene vlugt en schuwt.

O worrem! hoe reutelt u dien quint.

Hoe meerder dat gy schrijft, Hoe meerder eene diiv;
 Hoe meerder dat gy liegt, Hoe meerder g' u bedriegt,
 En daar ik hier mee sluit, Hoe meerder eene guit.

Nu weer gelogen datje barst, of wat den duyvel van u parst.

Op Johannis sine nomine vruchtelose pen.

Het is van outs, als noch, dat men pasquillen maekt,
 Op Grooten maar alleen, en zelden kleynen raekt.
 Wat doet gy anders dan? als mijnen naam vergrooten?
 Niet rakende het geen, waar naar gy hebt geschooten:

B

Dus fijn man! wie gy zijt, spaart uwe hersens doch:
 Dat soud' ik raden u, hebt gy'er eenig noch;
 Wie noch in *b.* tijds toe siet, naar oude wijzen leeren,
 Die kunnen noch te recht haar qualen eens af weeren.
 't Is sottelijk gedaan, en spottelijk gemist,
 Als naar veel moeitens noch is achter't net gevist.

Aen den Allemans Pluym-pronker.

Plumis alienis ornatus.

Ha schrijft nu, watje wild, maar meer niet als gy kunt:
 Uw schrift is doch met vuil alois coopy gemunt;
 Van dry vervloekte schreurs, van munters vals getekend,
 En daar voor alle dry gehouden en gerekend,
 Ik wijs u naar uw schrift, en zelfs belijdenis:
 Dat het *a.* geleend, en uit *van Veen* geraapt, g'aapt is:
 Wegh wegh dan Apenaar! die niet doet als naar-apen;
 Maakt g'op een kapstok staat, of op een kruk te gapen
 By uws gelijcke broers, dan jouwtmen u, als 't hoord
 Voor *Pallas* vogeldjen; dat 's *kruck-uyl* met een woord:
 Wie u dan niet belacht, of meer uw schriften lesen,
 Die willen in den rangh van uws gelijcke wesen,
 Vergeef my Lesers, soo mijn pen te verre weid,
 Het is maar voor den quaân, en niet den goên geseid;
 Ik kan't haar alle dry, met *quintnar* wel vergeven:
 Zy hebben naar hun aard van vuiligheên geschreven:
 „Wie vuilicken den aard haars vuiligheên vergeeft,
 „Die maakt dat hem geen pek van vuiligheid aankleeft.
 Maer eerelijcke liên, dat die, helaas! ik swijg!
 Dat die ...

*b. Principiis obsta, sero Medicina paratur,
 Dum mala per longas invaluere mores. Ovid.
 Sero sapiunt Phryges.*
a Toom. zadel. paard.

Tydige gekonfijte Tybuckens.

voor den benijders, en quaê-sprekers.

't Benijden baard noit gunst; 't quaad-spreken gene kunst'
 Na't oude spreekwoord luid, maar word eer uitgevunst'
 Vervloekt, veracht, verdoemt van eereijckce liiden;
 Die sich in eer en deugd verheugen en verblijden:
 Daarom, benijder, segt, en gy quaê spreker, spreekt,
 Waar toe gepleegt? daar eer, noch voordeel in en steekt.
 Of acht gy't eer en winst? 't onvoordelijk verquisten,
 Uw's tijt en arbeid? dien ik het kostelijkst gisten
 Van 't geen ter wereld was, of is, dan heb ik uit,
 En zegh, gy dwaaslijk doet, ja selfs dat niet en sluit.
 Voorts, dat noch slimmer is, gy hebter gene eer van,
 Dies wilje wijs's'lik doen, en tilter noit niet meer an.

Tot den Quint-aardigen Benijder.

Zoo 't beter is benijd, mijn vriend, als wel beklaagd,
 Zoo hebt gy my voldaan, en daar noch by behaagd,
 Waar voor ik u bedank, en naarmaals sal beloonen,
 Met Buckens gaar gestooft in bloeisems uwer boonen.

Aen den gortsen Heekelaar, op sijn eygen
 heekel-wond geseten.

Incidit in foviam quam fecit.

Gy segt in uw Gedigt, *en haddense geen seer*;
Ten hadder niet geraakt; 't is waar, dies schreeft gy we'er,
 En dat noch nameloos: nu laat ik elk bevroeden,
 Of m'u wel stellen mag in het getal der goeden,
 Ik denk van neen; uw eigen selfs gemoed, u tong, u pen,
 Getuigen al te saam, waar voor men u hier ken.
 Wat my belangt; ik heb noit nameloos geschreven,
 Noch yemands *toe-naam* oit gemelt van all' mijn leven:

Mijn stijl is al te wel by yeder een bekend,
 Daar in wat *Amersfoorts* by wyl blijft ingeprent;
 Om van een goeden sin, in geen qua'e sin te raken;
 Het rijmen, sonder sin, en kan my niet vermaken:
 Ik houw voorwaar, en acht het sinneloos gerijm
 Niet hoogers, noch niet meer, als kistemakers lijm;
 Des minstens winckelknecht sijn doen en werk: Nu daar
 Een speltjen by, best speel ik op u *quint-snaar*:
 Daar is noch stofs genoeg, dien ik'er op kan speelen;
 Al is uw' *quint* wat valsch, ten salmen niet verveelen,
 Als ik dien boosen geest maar uit uw' boesem speel',
 En metter tijd eens net mag schuuren tong en keel;
 't Is noodelijk gedaan uw' vuilheid af te schuuren:
 Om soo te helpen u van Lucifers gebuuren.
 t'Sa *Schuurheer* schuurd dan voord: so raakt hy metter tijd
 Het swart sijns tong, en 't vuil sijns keel eens quijt.
 Neen maar, ick my bedenk! een Moriaan te schuuren,
 Dat soud' my al te lang, ja sonder einde duuren,
 En ook, sien ik dat het mijn Leser al verveeld,
 Van dat ik op dien *Quintnar* heb soo lang gespeeld.
 Daarom schei ick'er uit, ik wil niet langer schrijven,
 Noch vrugteloos mijn tijd met Quintsen aard verdrijven.
 Wie daar aan vruchteloos sijn kostelijken tijd verspard;
 Dien houw ik dat *verquint*, ja t'eenemaal vernard.

Af-scheyding en Vermaning aan den Quint-nar.

Zoo dese Buckens yets u hebben wel gesmaakt,
 Zoo scheid'er uit, raad ik, eer g' in het rasphuis raakt,
 Voor my, ik *a.* scheid'er uit: *Wie van den quaden scheyd,*
Een goe daghreysens doet; is qualijk dat geseid?

a. *Nunc itaque & versus, &cætra ludicra pone,*
Virtutis vere custos, rigidusque satelles.

Zoo wou ik gy 't my wees, ik sou dan meerder dichten,
 Om uw die quaden huig uit uwen keel te lichten,
 't Is reed'lijk, dat men sijn Even-mensch by-staat:
 Eer ziel en zaligheid, helaas! verlooren gaat.
 Het waar onmenschlyk, dat m'eenen menfch liet smoren,
 Alsmen hem *kan* de deugd door goe raad naar doen sporen,
 Daar wel wat kans toe waar, so m'uwen naam maar wis;
 En aers, zeg ik, vlak uit, *aan u geen zall'ven is*.
 Daarom, schei icker uit van schrobben en van schuuren,
 Eer ik u helder kreeg, dat souw wel eeuwig duuren.
 „Wat al te lange duurd, dat walligt in't gemeen,
 „Wie maat en regel houd, die volgt best de re'en.

Nieuwe Engelse Buckens:

Voor de mackers en makers van grillen en pasquillen.

Nog moet gy met een soort van buckens sijn bedogt,
 Dien ik uit *Engeland* nu laatst heb me'e gebroght;
 * *Leystrafsche* daar genoemt, hier *Engelsche* geheeten,
 Een soort soo goed, als geen': gy moogter vry af eten,
 Zy dienen voor een tong, daar niet als morssigheid
 Van loogentaal; en drek van achterklap op leid.
 Zy dienen, voor die daags gekroegt sijn by uw' funnen,
 Die niet dan *a*. lasteren, schennen en vloeken kunnen;

B3

* *Leystraf, een Dorp-stediken, aan d'oever van de Zee, op een hemel-
 hooge Duyn-berg, in Engeland, gelegen, een droogh-plaats voor de
 buckens, daar ik voorlede reys door on-weer aangesmeten sijnde,
 dese bygaande buckens voor de behoefligen meed' heb vandaan
 gebroght, en hoewel my veel sijn ontvallen, verschrikt door
 d'onverwachten tegens-komenden hoop der spits-hoedige menschen
 met hooge verdiepingen en lage verstanden (die daar soo wel als
 hier sijn) was ik noch bly dat ick dese weynige behiel, soo sy mijn
 Lesers smaken, het sal my noch vermaken. Vidi, pervidi, risi.
 a. At quæstui babent malè loqui melioribus. Plaut.*

Een peste voor de stad, niet waardig d'aard haar draagd,
 Ik loof haar *Belzebub* heeft uit de hel gejaagd,
 Haar' reuk getuigd ons sulx, geen mensen noit so ruiken,
 Noch geene menschen soo, als sy voor mensen duiken.
 Dat m'haar nu kinderen der duisternisse hier,
 En nameloose quants, verwonderd ons heel niet,
 Dat is soo als het hoord, die naam past by haar' werken,
 Als 't vroeten in het slijk, het knorren by een verken.

Gerookte Haringhs: soo goed als Buckens

Die kaatsen wil, moet ballen wachten.

Ik ben aan't teeffen vast, en ook met een aan 't keffen,
 Hoe ik het maken sal, en kan ik niet bezeffen;
 Vermits my niemand leend, noch *zael*, noch *toom*, noch
paard,

Ik mag wel zitten gaan in 't hoekjen van mijn haard,
 En roosteren voor my zelfs wat buckens om te eten,
 Terwijl ick wacht, en hoop' van Quintenaar te weten,
 Wat tijdverdrijf hy my mogt geven in dien tijd,
 't Is soet, datmen sijn tijd met vrolijkheid verslijt.
 Maar soeter noch een mensch met buckens te versaden;
 Die wel gedroogd, gerookt, gesouwt sijn, en gebraden.

Op mijn selven als voor, die kaatsen wil, &c.

Hoe staan ik hier bekayt! van Dod-oors aan-gehaald;
 Van Quintenaars ebruid; van all'man af-gemaald:
 Maar ach! wie all'de wereld af wil malen,
 Moet lijden 't geen ik ly van 't All'mans overhalen,
 Zoo ik noch *Meyster* blijf, 't sal meer zijn, als gemeen,
 Dan ik geloof het niet, wie sich aan yedereen,
 Voor al aan sotten vrijft, most meerder Meester wesen,
 Als eenig Meester is, of immer was voor desen.

Op mijn zelven al voord, van de selfde soort.

Ha t'sal ik moet mijn selfs al voords hier over halen,
 Of 't Quintenar vergat, en my niet mocht betalen:
 Ik heb, als Meyster van de Key, van outs gekeid,
 Met *Democrijt* gelacht, met *Heraclijt* geschreid,
 Wat nu van beiden best gedaan was, of gelaten,
 Dat wensch' ik yemand sei, 't sou aan mijn keischap baten.
 Wel hoe! spreekt niemand niet? ha 'k weet wel watter schort,
 Een yder viel met my hier lichtelijk te kort;
 Niet vreemt dan yder swijgt, een yder heeft sijn fouten,
 Gelooft gy 't niet? so vraagt het Jannichjen van Houten,
 Of Frederikje, of Meins, 'k wedd' elk van haar u seid,
 Dat ook mijn Leser zelfs de Kei in 't * hoofde leid,
 Nu Keiers lacht, of schreit, met my naar uw beliiven,
 Ik wil wel borgen maats, maar niemand schuldig blijven.
 Hy is geen goeden Schout, die niet sijn boet inwacht,
 Het spreekwoord seid, *zo wel men naar als voorheen lacht.*

‡ *Nota.* Schoon al de wereld seid, dat Meisters kei tot Amersfoort in d'aarde leit; ergo keilooos, dar schut en rest ik, dat wil, dat kan, noch sal ik waarlijk noyt geloven, niet tegenstaande alle Philosophen en redenaars beweeren en bewijsen, *Geen een en selvige saak in twee plaetsen teffens te kun[n]en sijn.* Soo dat, seg ik, de reden wel voor my leyd; maar evenwel, naar ik, key-aardteling, my gevoel, om in geen laadtunkendheyd te vallen (die daar is soo grooten key, als oyt gevonden wierd op d'Amersfoortsche hey) so seg en weet ik, dat sy ergens aard-stoffelijk, in my, in elk *a.* key-wesentlijk; en dus also noyt ergens t'samen is:

Hier op mijn oude leer als eer.

<p>a. Geen mensch ter wereld leeft; Die niet sijn key-pop heeft, Pop! die versleeten is, Eer m'half geseeten is.</p>	<p>‡ Dus ah! kei-aardse bloed! Soekt doch na hoger goed, Als g'in de wereld vind, Dat u key-mals verblind.</p>
---	---

‡ *Omnia vanitas, quæ sursum sunt quærite.*

Vani sunt hominum sensus, in quibus non est intellectus. Prov.

Op mijn selven, &c.

Quid facis Enone? quid arenæ semina mandas?

Nil profecturus littora *b.* bubus aras. *Ovid.*

Wat doet g'Enoon? wat ploegd gy te vergeefs de strand

b. Met ossen? daar noyt strand gaf kooren in de wand:

Een yder roept en seyde: wat moogt gy *Meyster* vechten
 Dus tegens eene schim? gy sult doch *b.* niet uit-rechten,
 't Is waar! ik sta dat toe, maar daar en schort't my niet,
 Ik zoek alleen de vrucht van wel-besteden *c.* tijd,
 Dien ik veel nutter houvv, als luy en leeg te wesen,
 De leegheid word alleen maar van den droes gepresen,
Wiens d. kussen dat het is, en altoos blijven sal,
 Soo lang 'er menschen sijn in 's werlds werrigh dal.
 Ik zoek, zeg ik, ik zoek! al *e.* lacchende te seggen,
 Waar aller menschen key, waar mijne fouten leggen,
 Het soetste datter is, en 't smakelicxst datmen vind,
 Is dat m'al lacchende elk aan ware leer verbind.

*Aanbieding mijns verbeterenis, tot der Quintnar
 en sijn mackers.*

Is dat mijn buckens niet gedroogd sijn als 't behoord,
 Dat hoeft U. E. niet meer te kosten als een woord,
 Het waar on-reedelijk, dat ik niet sou verplichten
 Dien ongemeene gift uws waardige gedichten,
 Onwaardig my vergost: hy jokt, wie nu noch seide,
Quaadspreken is geen kunst. Men de'e de deugdszaamheid
 Uws aan-gebooren aard te kort, ik moet bekennen,
 Geen sulke dry, en een, als gy, ter wereld bennen.

*c. Quidquid est hoc temporis, futilis, & caduci, studiis proferamus,
 ut quatenus nobis denegatur diu vivere, relinquamus aquid, quo nos
 vixisse testemur.* Plin.

d. Otium pulvinar diaboli.

e. Ridendo dicere verum? quis vetat. Terent.

Nu schimmen, seg, daar soo veel op geschooten is,
 Wat voordeel? of wat eer, by my genooten is.
 Wild gy dat ik het zeg? ik zeg daar maar gekoot en is,
 En met het hoofd alleen tegens de muur gestooten is.

Op d'af- en uitscheiding mijns meerdere buckens geving.

Waar 't in de Vasten niet, ik zou meer buckens geven:
 Maar siet! veel zaal'ge zieltjens moeten daar op leven,
 Ik wil geen oorszaak sijn van schaarsheid in de Stad;
 De *Roosenhoedjes* lie'n my baden licht in 't gat,
 Daar Heintje Pekman woond; wie niet gestraft wil wesen,
 Die moet sich houwen aan haar bidden en haar lesen.

Dus: *Quidquid agas, prudenter agas, & respice finem.*

Over myn schrijvens langheyd, teemen en
 talmen mijns Naam.

Ik weet wel, dat u lang verveeld mijn Rijms' in-leesing;
 Maar ook weet ik, Jan Gort, te sijn tot goe geneesingh
 Uws overvuile tong, dies sijt niet onvernoegd,
 Dat men yet heilsaams hier voor uwe ziel toe-voegd.
 Als ik, mijns wetens, thans niet anders en kan weten,
 Of 't is geschied aan u, aan u, zeg ik, bezeten,
 Vergeef my dies, ik heb te lang of scherp gegaan,
 Het is om beterschap van u, en elk gedaan,
 Wie past? my zeg; soo wel het heelen, en 't genesen,
 Als diemen *namelijk* een *Meyster* noemd te wesen:
 Ik zegge met goe re'en, wie dat sijn naam betracht
 Te toonen met der daad, die doet niets onbedacht;
 a, De daad past hy de naam; hy kan geen Meester wesen,
 Die sich geen Meister toont in 't heelen, of genesen.
 De Meesterschap bestaat in 't heelen, en in 't doen,
 Daar ik uw' ongeduld, mijn schuld hier meed' uit boen.

B5.

a. *Conveniunt rebus nomina saepe suis.* Ovid.

Tot den schier uitgelesen Leser, en half gehangen Quintnar.

Heb ick nu hier gekeyd, of on-gekeyd gerost,
 Vergeeft het my, bid ik, is daer niet meer gedorst,
 Ik, wagt naer meerder stof, om namaels meer te dorssen,
 „Het zoetste datmen vind, is heylsaem rijmigh rossen,
 En schoon of men my laekt, of prijst, ik ben te vre'en,
 Als maer door my gesticht magh worden yder een,
 Wy zijn met *Quintnar* eens, wy willen 't eens ook blijven,
 Niets *a.* nutter voor den mens als *quintnars* te beschrijven,
 Ik sterf, so ik niet rosch, of niet gerost *b.* en word:
 Men doet aen mijne vreughd en tijt verdrijf te kort,
 Heb ick my niet gespaerd voor dees' mijn zelfs te rossen,
 Hoe waer het mogelijk, ik anderen niet sou dorssen,
 Besonder waer het streckt tot welvaer van den mensch,
 Tot voordeel van de stad en aller Heeren wensch.
 Nu, dat ick u niet eer, of meermaels heb geschreven,
 Dat hoop ik zult gy my Heer *Quintenburg* vergeeven;
 Mijn Stads afweesentheid, en mijne besigheid,
 Die lieten my niet toe de minste leedigheid,
 Ik wil my beeteren met hooger trant en toonen,
 Dies wil voor deze reis, bid ik, my dogh verschoonen,
 Gy zult by meerder tijdts, en zaeckx gelegendheyd,
 Hier naer wat eer, en meer, uw zaeck zien afgepleid;
 En dat met Replijck, en duplijck heel vol beschreven,
 „'T is recht, en reedelijk een yder 't zijn te geven,
 Ik wacht hier op uw zack, vol loogens en gebreecken,
 Geen nameloosen vvas, noyt zonder quaed te spreken,
 Dog zeidmen, *Ziet wie 't zeid*, waer dat niet blijken kan,
 Daer veegd het helsch' gedrogt al t'saem haer achterst'an.

b. *Verba non tangunt cutem.*

a. *Si quis vera Philosophi aut poëtæ dixere, tanquam ab incestis*
 [lees: *iniustis*] *possessoribus vindicanda sunt in usum nostrum.* August.

Interdict of verbod, van vorder pleyt-beslagh.

Ik wacht hier antwoord op in viermael twintigh uren,
 Op pœne van versteck, ik schouw de proceduuren,
 Die 't gelt uit onse beurs verplijten t' onser schae,
 „Wie onbedagt niet is, beoogd zyn voordeel nae,
 Het zal wel uit komen wie't kind gemaakt heeft, de Koster leeft
 noch, gy weet wel wien ik meen, die d'half verbrande lichten,
 als of 't soo hoorden, van de kandelaars af lichten, doen hy
 den Kerck-dief in de Kerk na socht, en selfs sich selfs uit en
 t'huis brocht.

Utinam caperent & intelligerent.

Op Quint'nars aerd, en Eygenschap
 Dat *quaed kruyd eerder als het goed kruyd wascht*, is seker,
 Als by u dagelikx blijkt, en blijken zal quaed-sprecker
 In uw toekomende gedicht: Dat yder weet,
 Van weegens uw natuer, al vaerdigh en gereed,
 Verwonderd niet, 't is om dit bovenst waer te maken
 Hoe 't *quaed kruyt eer als goed kruid* komt uit d'aerd te raken.

Toegiftige stroy-buckens.

*Voor den gebroken Latinist, onkundigen speldenaar, bocxvoet,
 blaaskaack, mugge-sifter, tant-trecker, semel-knoper, tuylman
 tottebel, talm, en temelaar, bolwurm,
 kats-kop en uyls-hoof.*

Eloquentiæ multum sapientiæ parum.

Te singen op den trant en toon, als volgt:

O! Anagrammatist, o! asinus asinorum!

Hoe dik is u den muts, hoe reuteld den stultorum;

Wat hebt gy al Latijns met lepels op-gegeten,

Wat hebt gy ingeslokt den afgang der Poëten.

Ons' Brekebeen, voorwaer, so 't schijnt, kan wat latijns;
 Maer 't gaet so even als het knorren van de swijns;

Zoo hy niet in een svvijn, of verricken haest verkeerd,
 Zoo kon hy noch wel haest eens worden uit geleerd:
 Maer neen! wie zelfs niet en weet het woordjen *lijden*,
 Weet van geen letterklank, spellend' het woordjen *lieden*,
 (Of smarten) op een trant, en daer by *nyt*, en *tyd*,
 Geen eener spellingh houwt, al of het woordjen *nyt*,
 Met *tyd*, niet waren beid' een klanckigh in haer toonen,
 Daer men een e. by zettende, den i. zouw hoonen,
 Zoo ieder letter heeft; en houden moet haer toon,
 Als' is van haeren aerd, of van natuur gevvoon:
 Na d'oude Grammatist ons duydelijck verklaaren;
 Zoo in haer nieuw, als selfs ook in haer oude blaaren;
 Wegh wegh dan zulleman, leerd spellen als 't behoord;
 Eer g' ymand met u leer onkundigh komt aen boord,
 Wie zonder kennis oit yet goeds voor quaed uitjouwen,
 Zijn voor laetdunckers of voor groote bocks te houwen,
 Daer gy'er een van zijt, en een van blijven zult,
 Zoo lang uvv' bocke baerd daer me'e noch blijft gehuld,
 Nu treck dit wambas aen, al is het zonder mouwen,
 Gy zult mijn leer en les, te beeter naer onthouwen,
 Wie zijne meesters les onthout, kan metter tijd
 Zijn koovel, en zijn kap, noch wel eens worden quijd.

Onthout dit maer.

Sit tibi quintnarde suavissima gratia linguæ.

*APPENDIX, of beknopte by slagh, voor
 den mis-spelders, en quaê oordelaers.*

§ Waar het berispen vvetenschap,

Ons' Quintnar sat op d'hoogsten trap.

Voor eerst, vermenght geen duytsche taal met Fransch': ik walgh en hoes van mengelmoes. Ten tweeden; laat yder letter sijn eygen toon en klank, om der woorden onderscheyd en eygenschap. Ten derden; vermijd der lett'ren overschot; *non opus est firi per plura, quod potest firi per pauciora*: dat is,

§ Hoc faciunt stulti quos vexat gloria inanis.

Wat hoeft, dat niet en hoeft. Als *stad, vreugd, deugd, &c.* sonder T. achter aen, *snick, dick, klick, stoken, smoooken, rooken, wik, pik, kiik, ik,* en duysend and're meer, met een K. alleen. Hy *vliit* of vlucht, met een T. *vlied*, of revier, met een D. *Glad, rad, sad* van saaden met een D. sat van sitten, en ontallijke and're meer met een T. *geschied* van geschiiden met een D. 't roer *schiet, giet, riet, stiet*, met een T. en so voorts. *rad, grad, stad*, met D. want in het meerder getal, men steden, geen statten seyde. Ten laatsten (nu int gebruyk alree niet sonder reën) voor *da-er, daar*, voor *na-er, ma-er, va-er, naar, maar, vaar*, komende v[a]n *vaaren*, niet van vader. voor *ni-et, niit* met een T. en een ij. duplex. maar *nyd*, van haet-en-nyd afkomstigh, met een D. en y. diphthong: en zoo voorts, in duysend en duysend woorden meer, die haren aerd, en Eygenschap uit een enkele, of dubbelen letterklanck bekomen, Als *dor*, is geen *door*, *net* geen *neet*, *dat* geen *daad*, *zin* geen *zijn*, *diis* geen *dies*, *dii* geen *die*. in 't latijn dag, na der lett'ren klank, want siet in *diis* en *dii*, niet min, als in *my, hy, zy*, &c. eene donk're dubb'le ij gehoord word, en zoo voords elk in 't zijn. Maar ach! ('t oude spreekwoord seyde) *abuysen, mis-slagen en fouten gaan in de wereld meê*, dan doch daarom niet te beter, als men huydendaags, helaas! in veler woorden klank, in't spellen en 't zetten der letteren bevind; zettende voor *niit* quasi *ni-et*, voor niitten, ni-etten, voor liiden, li-eden; als of de ij duplex, i. vocalis, j. jota en y. diptong van de ouden te vergeefs en vrugteloos uytgevonden waren. Edoch wat wil ik veel seggen, het quaad oud gebruyk, en 't misverstand veler menschen, met het redeloos vervloekte *verba valent usu*, hebben, en behouden de overhand, ja reden mag (gelijk de waarheyd zelfs) by wijlen niet gelden, noch bancken, en daarom heb ik ook, met de wolven in't bos hier zijnde, zo nu en dan willen huylen en spelden: maar hing 't aan my alleen, ik gedoogdender niet een, volgens d' oude ware reën der Nederduytsche letterkunst: by verscheyde zoo oude, als nieuwe Grammatisten, in de kamer van liefde bloeyende, te vinden: gedrukt tot Amsterdam Anno M. D. LXXXIV.

Aen de dagelijksche Pasquilmakers, kunnende pas quijlen.

Wie zigh van uyl, van bock of Eesel oyt laet quellen,
 Dien houwick voor een sot, al draegd hy schoon geen bellen,
 Ia schell' hem alsoo bloy, als d'alderblooyste loer,
 Of immer alsoo plomp, als de alderplomste boer.
 Ha! denck niet, dat ik ben *Joost Jochemsen van Soelen*;
 Die zigh een gat in 't lyf liet pissen zonder voelen:
 O neen! geen Meester lyd, dat jongens van sijn school,
 Waer hy daer achter komt, hem droelen voor Oomkool.
Al ben ik van 't land, ik wil daerom niet gesolt zyn.
Wie hem zelfs een schaep maect, die byten de honden.

Dies veld geen vonnis noit! of oordeeld eerst te deegen,
 Zoo doet ghy wijselijck, en als de wijse plegen;
 Men kent d'onwijzen aen haer klap, gelijk m' een vat
 Aen 't rammeligh geluid, of als m' een Eesel schat,

Aen 't hangen van zijn oor, daer ik u by zal vatten;
 Zoo gy voorbarigh meer onweetend' uyt mogt spatten,
 Hoor! gae noch eerst wat school, eer gy een meester hoont,
 Die t'uwer Zaligheid uw' vuyle wonden toont:
 Dan ach! ik vrees hy door de valsche toonen
 Zijns achterklap verdooft, mijn leer noit by sal woonen.
 Hier om schey icker uit, daer is geen Zalven aen,
 Waer't goed geluyd van deugd ter oor niet in kan gaen.

Ik heb dan langh genoegh gestre'en
 Met een stijf-sinn'gen *zonder re'en*,
 Ik doe vergeefs maer sprongh by sprongh,
 Op zulck een snode logen tongh,
 Ik weer en denck, als elck een denckt;
 a. Hy meer zig zelfs als anderen krenckt:
 Ik ben, en blijf den zelfden man,
 Wie dat *Graaf Floris* 't leven nam.

Orandum est, ut sit mens sana in corpore sano.

Tot den Heel-uitgelesen Leeser.

Dat ik u, leser vriend, den quintnerschen aerd der menschen, heb willen beschrijven, en meede-deelen; is om oorsaeck van dry besondere redenen geschiet, voor eerst, en voor al, om boven alle andre groove zonden af te beelden, en uit te boenen den achterklap der vuylmondighe loogen-gieters: waer de vuyl-aerdige menschen deser wereld tegenwoordig, als voor dees meê swanger gaen, en zoo lang gaen zullen, als de wereld staet, en Phœbus daerom heenen gaet. Ten tweeden, om de quade humeuren des menschen (haer door desen vorsteloosen winter, en droevighe oorloghs tijden, veroorsaect met het leesen, en herleesen onser weersydsche hekelinge, in het lacchen en schudden van longh en leever, te verdryven, en verdreven hebbende, te verblyden. Ten derden en ten laetsten, om, sprekende van my (het zy dan goed, of quaed, dat buiten ons is) niet alleen zoo veel het mogelijk

a. Quintner & Hesperii, & Quintner notus Eois,
 Ut sua Quintnerdo lingua malingna nota.

is, de snoode vuilmondigheên der vuilmondigen te versetten; maer ook, om te vernoeghen den geenen, die met de lanckheyd haers tyt mochten verlegen zijn, zo als ick eenighsins alhier vertrust, naer myne keysche kennis, aen de key-aerdsche vuyle menschen gedaen te hebben, verhoopende hier naer, tot meerder vreughd en zaeligheyd, een beetere leer te zullen geven, wanneer wy meerder en beter stof, als 't liegen en schelden, van den Quintners toe moght komen. 't geen my zoo lief, zoo ondiif weesen souw als eenighe *Amsterdamsche* koeck den *Amsterdammers* oyt smakelijck, jae soeter als d'*Enckhuysers*, *Hoorenaers*, *Medenblickers*, op schuyten of wagens het kraken en kouwen haers vygen en nooten; jouwtmen uyt, soo ik jok, ja lachmen zoo langh uit, tot'een van allen schier barst aen't lachen, ik zal mê lachen, en ondertussen spijt wie 't benyd, yet geestelijks met yet weereltlijks al lacchende de ydele werldsche menschen niet laten meê te deelen; blyvende by sluiting deses, ten dienst der *quintenaers-gesinde* zoo wel haeren on-gefronsten leerwilligen knecht,

Als *Meyfter*.

Uit *Nimmerdor*, den 12 Marsy, als de katten Quintnaers Rijmen en lymen belolden; in 't jaar Rommelaar Rom van duisend, sevenmaal thien en ses.

On-verwachte na-bericht; tot den Leser.

HEer leeser! Zoo aenstonds word bericht (edogh! zoo 't loogen is, denckt; onkruid niet licht vergaet) dat den logentaelschen Quintnar, verkropt van buckens, niet alleen ziek, maar zellefs zouw geborsten en dood zijn: het welck, indien't zoo is (als t'eeniger tyt ontwijsselijk gebeuren zal) wil ick de naeste reys zijn dood, en Dood-kist, berijmt en onberijmt, U.E. met de vergeete Slabittjens Zoet, vers en goed, toe laeten komen, ondertussen, wild met zulck een geduld dezelve verwachten, als gy deeze by-gaende, wegens hare lanckheyd, en slapheyd, misschien onsmakelijck gekeurd; genoten, of gelesen hebt.

Nu vrinden lacht en klapt met my hier in u handen;

Ik zie de honden hem al scheuren met haer tanden.

Zoo word een loogenaer, een Eere dief geschend,

Zoo vind hy op het laest zijn loon, zijn straf, en

End.

DEN DRUCKER.

Op den hierschen stand des waapen, tot den lesers en koopers.

Hoor leesers! neemt geen boek voor *Meysters* boecken aen,

Of ziet myn meesters naem, en waapen daer in staen,

Een' woord, een letter zelfs, den styl en zin verkeeren;

Iae! voor yet goeds, wat quaeds in boesemen, en leeren,

Als hy bevonden heeft, dat meermaels is geschiet,

Daer hy zyn wapen nu hier om by setten liet,

En zo voord aen wil doen, om 't qualyk letter zetten,

Zoo veel als 't mogelijk is, in d'herdruck te beletten,

En dat, om niet te vinden weer, als eer, door 't misverstand

eens letter, *twe uylen in de Stad*, voor *twe zuylen*

in de stad, *twe schilden in de noot*, &c, in 't eerste

deel zijns *Gode Land-spel* gebeurd.

NIL.VIRTUTE.PRIUS

Desine Quintnardos mecum mea tibia versus.

a. *Est jam tempus equum spumantia solvere colla.*

Al langh genoegh vergeefs hier in de locht geschooten,

En vruchteloos het hoofd teegens de muur gestooten;

a. Ik strijck den thoom van 't paerd; Een *namelose vent*

Verdiend, dat *Meester hans* met hem voorts maeckt een

End.

II